

Voorstel raad

Nummer

C.14

Portefeuillehouder

R.N. Leevers

Contact en vragen via

Technischevragen@hollandskroon.nl

Datum raadsvergadering	Datum B&W-besluit
22 mei 2025	22 april 2025

Onderwerp
Concept Beleidskader arbeidsmigranten en beleidsregels huisvesting arbeidsmigranten

Kern van het voorstel
Dit voorstel gaat over het concept beleidskader arbeidsmigranten en de concept beleidsregels huisvesting van arbeidsmigranten. Het beleidskader sluit aan bij het coalitieakkoord 'Samen bouwen aan vertrouwen' en het advies van de Adviesraad Migratie over het belang van investeren in integratie en taalonderwijs. De gemeenteraad stelt het beleidskader vast. Het concept ligt nu voor om te behandelen voordat het, samen met de concept beleidsregels huisvesting arbeidsmigranten, wordt vrijgegeven voor participatie en om inwoners te informeren. Het college stelt de beleidsregels huisvesting arbeidsmigranten vast. Deze beleidsregels hangen samen met het beleidskader. Wij vragen u daarom wensen en bedenkingen over de concept beleidsregels huisvesting arbeidsmigranten mee te geven.

Voorgesteld besluit
Het college van burgemeester en wethouders stelt de gemeenteraad voor: 1. wensen en bedenkingen in te dienen op het voorgenomen besluit van het college om de concept beleidsregels huisvesting arbeidsmigranten vast te stellen; 2. het concept beleidskader arbeidsmigranten vast te stellen en vrij te geven voor inspraak/participatie.

Wettelijke grondslag
Gemeentewet, in het bijzonder de artikelen 108 en 169.

De gemeenteraad besluit:

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 22 mei 2025.

Griffier

Burgemeester

Aanleiding

Arbeidsmigranten zijn voor veel bedrijven onmisbaar geworden. Onder andere door krapte op de arbeidsmarkt is er wel veel werk, maar zijn er te weinig mensen. Daarom worden arbeidsmigranten ingezet. Tegelijkertijd brengt het ook uitdagingen met zich mee, zoals voldoende goede huisvesting, registratie, ondersteuning, kansen voor integratie en deelnemen aan de lokale gemeenschap.

Het beleidskader arbeidsmigranten geeft invulling aan de opgave die we hebben ten aanzien van arbeidsmigranten in de gemeente Hollands Kroon. Het legt de basis voor een samenhangende en duurzame aanpak, die zowel economische als sociale aspecten omvat, gericht op brede welvaart.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect

Brede welvaart voor alle inwoners

We benaderen het vraagstuk op basis van het streven naar brede welvaart voor alle inwoners en het wegnemen van belemmeringen voor arbeidsmigranten om bij te dragen aan brede welvaart. Het beleid is gericht op het tegengaan van uitwassen, arbeidsmigranten te stimuleren in hun ontwikkeling en bij te dragen aan de gemeenschap en op de arbeidsmarkt.

Voldoende goede en veilige huisvesting

Er is een tekort aan short stay huisvestingsaccommodaties. We willen met dit beleidskader en de beleidsregels voor huisvesting van arbeidsmigranten sturen op voldoende goede huisvesting en veilige en prettige leefomstandigheden voor arbeidsmigranten die in de gemeente Hollands Kroon werken en wonen. Huisvesting is een randvoorwaarde.

Motivering per voorgesteld besluit

Ad 1 Wensen en bedenkingen beleidsregels

Het vaststellen van beleidsregels is een bevoegdheid van het college. Vanwege het belang en de samenhang met het beleidskader wordt de gemeenteraad gevraagd om het college wensen en bedenkingen mee te geven voorafgaand aan de participatie en daarna vaststelling door het college. De beleidsregels geven de praktische uitvoeringsregels waar aanvragen aan moeten voldoen op basis van het beleidskader.

Ad 2 Concept beleidskader vrijgeven voor participatie en inspraak

Het beleid richt zich op samenhangende inzet op huisvesting, registratie, toezicht en handhaving, integratie en participatie. We streven naar brede welvaart voor alle inwoners, inclusief goede leef- en werkomstandigheden voor arbeidsmigranten. Arbeidsmigranten die kiezen voor een langdurig verblijf of vestiging willen we aanmoedigen en helpen om zich te ontwikkelen en mee te doen. We ondersteunen hen om niet alleen een economische maar ook een maatschappelijke bijdrage te leveren. Dit alles doen we door duidelijke kaders te stellen, gerichte maatregelen en samenwerking met werkgevers en huisvesters.

Dit beleidskader is noodzakelijk om de voordelen van arbeidsmigratie te benutten, misstanden te bestrijden en structurele oplossingen te realiseren die zowel economisch als sociaal duurzaam zijn.

Voorheen lag de nadruk beleidsmatig meer op de huisvesting van arbeidsmigranten. De koers waar we de komende jaren op inzetten is breder en gebaseerd op de samenhang tussen verschillende aspecten van arbeidsmigranten beleid, namelijk huisvesting, handhaving, registratie en sociaal-maatschappelijke ondersteuning:

- we maken een onderscheid tussen *huisvesting* voor short stay en voor mid- en long stay;
- voor grootschalige short stay huisvesting zien we ruimte op Agriport;
- agrarische bedrijven kunnen de arbeidsmigranten die zij inzetten voor hun bedrijf huisvesten op het terrein van het bedrijf. We vergroten het maximaal aantal plekken tot 80, mits dit aantoonbaar aansluit bij de arbeidsbehoefte van het bedrijf en sprake kan zijn van evenwichtige toedeling van functies aan locaties;
- we verstrekken vergunningen voor short stay huisvesting voor maximaal 20 jaar;
- nadat meer short stay accommodatie is gerealiseerd, naar verwachting vanaf 2027, gaan we met *handhaving* actief inzetten op het uitfasen van illegale huisvesting van arbeidsmigranten in reguliere woningen in woongebieden. Hiervoor hebben we een handhavings- en gedoogstrategie ontwikkeld om een overgangssituatie mogelijk te maken voor huisvesters;
- we zetten in op *registratie* van arbeidsmigranten. We werken hiervoor samen met huisvesters en werkgevers in het Platform Arbeidsmigranten. Registratie is ook een criterium voor het verstrekken van vergunningen voor huisvesting;

- arbeidsmigranten die langer in de gemeente blijven, moeten kunnen doorstromen naar een woning. Deze woonbehoefte beschouwen we als een onderdeel van de reguliere woonopgave;
- we *ondersteunen* en *stimuleren* arbeidsmigranten om deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer en om hun kansen op de *arbeidsmarkt* te verkennen.

Proces Beleidskader arbeidsmigranten:

De gemeenteraad heeft de gelegenheid om zich uit te spreken over het concept beleidskader, voordat dit wordt vrijgegeven voor participatie. Met inachtneming van gemaakte opmerkingen kunnen inwoners en stakeholders zich daarna laten informeren en meepraten over de kaders en voorgenomen beleidsregels rondom de huisvesting van arbeidsmigranten. De voorbereidingen van het participatieproces zijn parallel aan de voorbereiding van het besluitvormingsproces in gang gezet. Na de participatie wordt het beleid door uw raad vastgesteld. Dat zal in de tweede helft van 2025 zijn.

Kanttelingen en risico's (incl. argumenten)

- Landelijke wet- en regelgeving is van invloed op de effectiviteit van het lokale beleid, bijvoorbeeld de behandeling van de Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten als het gaat om certificering van uitzendbureaus. Dit is belangrijk om lokaal uitwassen te kunnen bestrijden.
- We werken met de gemeenten Schagen en Den Helder toe naar harmonisatie op basis van het beleid van Hollands Kroon. Het is dan ook van belang dat we het beleid geregeld met elkaar evalueren.
- Er is een sterke mate van afhankelijkheid tussen de verschillende onderdelen in het beleid. Zo kan de gedoogstrategie pas succesvol worden uitgerold als er voldoende legale accommodaties zijn waar huisvesters de niet-vergunde plekken naartoe kunnen verplaatsen.
- De beschikbaarheid van voldoende kennis en capaciteit is een aandachtspunt. Voor het uitvoeren van de gedoogstrategie is t.z.t. extra capaciteit toezicht en handhaving nodig. De timing hangt samen met de beschikbaarheid van short stay accommodaties, waar illegale huisvesting naartoe kan worden verplaatst.

Alternatieven (incl. argumenten)

n.v.t.

Financiële gevolgen

Kosten/opbrengsten	Geen kosten en geen opbrengsten.
Dekking binnen begroting	Programma: Cluster:
Geen dekking binnen begroting	Dekkingsvoorstel:
Fiscale gevolgen	

Toelichting: lopende onderdelen van het beleid worden gefinancierd uit bestaande budgetten en bijdragen. Als er te zijner tijd voldoende alternatieve huisvesting beschikbaar is en de handhavings- en gedoogstrategie kan worden uitgevoerd ten behoeve van het uitfasen van reguliere woningen voor short stay huisvesting, zijn extra middelen nodig. Hiervoor zal separaat een voorstel worden gedaan in de begrotingscyclus.

Communicatie

Voor het opstellen van het beleidskader en de beleidsregels zijn gesprekken gevoerd met een aantal uitzendbureaus, Stichting Normering Flexwonen (SNF), Land en Tuinbouworganisatie Nederland (LTO), Algemene Bond van Uitzendbureaus (ABU), Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), Provincie Noord-Holland, gemeente Schagen en gemeente Den Helder.

Op 23 mei en 4 juni a.s. worden bijeenkomsten georganiseerd voor inwoners om hen te informeren en met hen in gesprek te gaan over het beleid en de beleidsregels, naast publicatie op DenkMee.nl. De voorbereiding van deze bijeenkomsten zijn parallel aan dit besluitvormingsproces al in gang gezet. Zie bijgevoegd participatieplan.

Bijlagen

1. Concept beleidskader arbeidsmigranten
2. Concept beleidsregels huisvesting arbeidsmigranten
3. Onderzoek 'Een langetermijn perspectief voor arbeidsmigranten in gemeente Hollands Kroon'
4. Eindrapport Actualisatie Arbeidsmigranten Provincie Noord-Holland 2024
5. Participatieplan